

“CHARLIE AND THE CHOCOLATE FACTORY”
(Charlie i la fàbrica de xocolata)

L'UNIVERS DE ROALD DAHL

Ramon Breu

SINOPSI

La majoria dels vespres a can Bucket, el sopar és un vol de sopa de col aigualida que en Charlie comparteix amb la seva mare, el seu pare, els seus dos avis i les seves dues àvies. Casa seva és una petita casa, atrotinada i amb força corrent d'aire, però està plena de bon ambient i d'amor. Des de la seva finestra, Charlie veu la fàbrica de xocolata de Willy Wonka i somnia amb el que deu haver-hi dins. Un dia Willy Wonka anuncia que explicarà els seus secrets i la seva màgia a cinc nens i nenes que trobin bitllets daurats a l'interior de cinc xocolatines Wonka. Els primers quatre nens i nenes que tenen els bitllets són presumptuosos i malcriats. Llavors Charlie troba una moneda al carrer i aconsegueix, inesperadament, el cinquè bitllet per entrar a la fàbrica Wonka. Acompanyat del seu avi Joe, Charlie coneixerà l'enigmàtic Willy Wonka que li ensenyarà un món de fantasia delirant.

FITXA DE LA PELLÍCULA

Direcció: Tim Burton

Any i nacionalitat: 2005. EUA–Anglaterra

Guió: John August basat en la novel·la de Roald Dahl

Productors: Richard D. Zanuck i Brad Grey

Productors executius: Patrick McCormick; Felicity Dahl; Michael Siegel; Graham Burke i Bruce Berman.

Director de fotografia: Philippe Rousselot

Muntatge: Chris Lebenzon

Música: Danny Elfman

Efectes visuals: Nick Davis

Productora: Warner Bros. Pictures

Durada: 115 minuts

Versió en DVD en Català.

Intèrprets:

Willy Wonka: Johnny Depp
Charlie Bucket: Freddie Highmore
Avi Joe: David Kelly
Senyora Bucket: Helena Bonham Carter
Senyor Bucket: Noah Taylor
Senyora Beauregarde: Missi Pyle
Senyor Salt: James Fox
Oompa Loompa: Deep Roy
Doctor Wonka: Christopher Lee

ACTIVITATS

- 1.- Què us sembla que els quatre avis d'en Charlie visquin a la mateixa casa? Ho veieu possible que a la nostra societat passi una cosa així? Per què?
- 2.- La manera de presentar-nos el nen alemany, l'Augustus, està plena de tòpics i estereotips. Quins són? Hi estàs d'acord amb aquest tractament?
- 3.- El segon bitllet daurat l'obté una nena anglesa, la Veruga Salt. El seu pare compra milers de rajoles de xocolata i fa que les seves treballadores les obrin. Quina imatge se'ns dona al film d'aquesta nena i la seva família?
- 4.- Els tercer i quart bitllets són per a una nena i per a un nen dels Estats Units: la Violeta Bellesguard i en Mike Teavee. Es tracta de personatges exagerats, caricaturitzats, però ¿quins aspectes de la nostra societat critica Roald Dahl, i també el director Tim Burton, a través d'aquests personatges?
- 5.- Com van vestits els nens i nenes que troben els bitllets daurats? Què diu la roba que porten del seu caràcter, dels seus costums, de la seva classe social?
- 6.- En Willy Wonka no pot pronunciar la paraula *Pares*? Per què?
- 7.- Ja dins la fàbrica, en Willy Bonka els diu als nens i nenes que gaudeixin, que s'ho passin bé. En Mike Teavee trenca violentament una carabassa plena de caramel. El seu pare li retreu. I ell respon: *Pare, ha dit gaudiu!* Esteu d'acord amb aquesta manera de passar-s'ho bé? S'ho passa bé en Charlie?
- 8.- Parlem de la Violeta. Per què li diu a en Charlie que és un fracassat? Sempre mastega xiclet. Per què creieu que en Willy Wonka no li agrada que mastegui constantment xiclet? En un moment determinat es menja un àpat de xiclet i es torna tota ella de color blau-porpra brillant, el color del suc de nabiu. Què és un nabiu? Per què es fa servir?
- 9.- Dins la Sala de la Televisió, observem diferents referències a tipus de espais televisius i a un film molt famós i important, els podríeu identificar?.

10.- ¿Com interpreteu que l'actor que fa el paper del dentista, pare d'en Willy Wonka, en Christopher Lee, es fes famós pels seus papers de Dràcula? Què us sembla que reconegui el seu fill per la dentadura? Quins aspectes negatius representen els dentistes per als nens i nenes, segons Roald Dahl?

11.- Llenguatge i tècniques audiovisuals :

a.- En els títols de crèdit del començament de *Charlie i la fàbrica de xocolata* ja se'ns presenten elements importants del film. Quins? Els títols de crèdit de l'inici de les pel·lícules i del final són molt importants perquè ens informen d'aspectes de l'obra cinematogràfica: de les persones que han fet possible el film i de les tasques que han dut a terme; d'on ha estat rodat; de la música... Per altra banda cal dir que marxar del cinema quan es projecten els títols de crèdit és una manca de respecte als espectadors que els volen llegir i a les persones que han treballat per poder realitzar el film.

b.- La banda sonora de Danny Elfman és molt expressiva i aconsegueix, en diversos moments, crear climes d'inquietud, expectació, de comicitat... Localitzeu escenes concretes i comproveu la funció de la música respecte a l'emoció que el director vol transmetre.

c.- Willy Bonka en diversos moments del film recorda la seva infantesa, per exemple la festa de Halloween o quan el seu pare l'obligava a aportar uns ferros espectaculars. ¿Com es diu el recurs, que freqüentment observem en el cinema, que consisteix en que un personatge recorda el passat? En quines altres pel·lícules recordeu haver-ho vist?

COMENTARIS I INFORMACIONS SOBRE EL FILM

En el món de Roald Dahl no hi ha perdó per als nens i nenes consentits, golafres, avariciosos o obsessos agressius. Aquest és una dels missatges de Tim Burton en el seu film *Charlie i la fàbrica de xocolata*, basat en la novel·la de Dahl del mateix títol. També els pares i mares obsessius o egocèntrics són objecte de dura crítica, com per exemple alguns pares i mares dels nens i nenes que visiten la fàbrica, o el mateix pare de Willy Wonka, el dentista Dr. Wilbur Wonka, interpretat per l'actor britànic Christopher Lee, cèlebre per les seves interpretacions de Dràcula. Wilbur és un pare sever i incapaç de mostrar el seu amor, maníac de la higiene bucal i molt preocupat per les dents del seu fill Willy, a qui de ben petit li va col·locar un aparell dental delirant i a qui va prohibir menjar l·laminadures.

Un riu de xocolata i la seva cascada, arbres amb bastons de caramel, herba comestible, un vaixell de cotó de sucre, artilugis extravagants per crear l·laminadures exòtiques, un impressionant ascensor de vidre, un grup d'esquirols intel·ligents (alguns de reals, altres dissenyats per ordinador) encarregats de seleccionar els millors fruits secs... Tot un escenari màgic, fantàstic i divertit. Es tracta sens dubte d'un viatge desenfrenat, d'un regne fantàstic i de diversió, però té implicacions emocionals profundes. Per exemple, el personatge de Wonka, qui és i amb què és converteix al final de la història a través del seu contacte amb en Charlie, és commovedor.

Tim ens va indicar que havíem d'expressar sorpresa. Poca falta ens va fer la seva ordre. Vam obrir la boca i no la vam tancar fins que vam acabar de rodar. Havien construït i pintat a mà tots els decorats. No havia vist res d'igual en ma vida. Quan els van destruir ens vam posar a plorar, recorda l'actor David Kelly (l'avi Joe, que acompanya Charlie en la seva visita a la fàbrica).

És més divertit treballar a la manera antiga, amb decorats reals. La textura era molt important en aquest film, així que vam construir els diferents espais i vam intentar que tot fos el més genuí possible. Ens va costar mesos aconseguir la fórmula adequada perquè la xocolata mantingués la consistència adequada a cada moment.. Era important perquè no semblés un riu enfangat o un wàter embussat. Al final vam estalviar diners, perquè els efectes especials no són gens barats , explica el director, Tim Burton, i afegeix: En teoria la nostra xocolata es podia menjar, encara que a ningú li venia de gust. En poc temps l'estudi feia una pudor insuportable. Feia fàstic.

Acompanyats dels seus pares o, en el cas d'en Charlie, del seu avi Joe, els cinc nens s'embarquen en l'aventura pel dolç parc d'atraccions. En el recorregut, afloren els seus defectes i virtuts que no passen inadvertits per a l'amfitrió. Aquests nanos existeixen. *Jo he anant a l'escola amb tipus així. La majoria som com en Charlie i ningú se'n recorda d'ells. Ens en recordem dels dolents, dels qui es passen el dia cridant l'atenció... Aquí trobem l'element extraordinari de la novel·la, en la fantasia de revenja infantil que narra, assenyala Burton.*

Charlie i la fàbrica de xocolata és un clàssic de la literatura infantil. Es va publicar en anglès l'any 1964 i, des de llavors, s'han venut 13 milions d'exemplars. El nostre objectiu era fer una pel·lícula del llibre. Recordo encara el dia que el vaig llegir. És una història que sempre ha estat amb mi. M'agrada el seu humor, el seu cantó amarg i fosc, assenyala el realitzador.

A la pel·lícula apareix un context paterno-filial que no apareix a l'obra de Roald Dahl. Willy Wonka al final fa les paus amb el seu pare, i d'aquesta forma s'introdueix un ideal familiar que no es contemplava a la novel·la. *Ens calia una història de fons per explicar d'on ve aquest personatge tan excèntric. En una pel·lícula és precís, perquè si no el públic es preguntaria: per què actua d'aquesta forma tan estranya? Cal donar al personatge un cert caràcter perquè no sigui simplement un boig sense sentit, defensa Burton. I afegeix: Sovint el rastre de les deficiències et porta fins als teus pares. Les experiències dramàtiques de la vida inclouen freqüentment un pare o una mare.*

“ELS CANVIS SOCIALS HAN PORTAT EL DESPOTISME INFANTIL”

Juan Manuel Escudero, catedràtic de Didàctica i Organització Escolar de la Universitat de Múrcia, assegura que la societat ha canviat des d'un *esquema de relació patriarcal autoritari a un altre excessivament centrat en el nen*. (Va dirigir) el seminari “La formació de professorat i la millora de l'educació per a tots” a la Universitat Internacional Menéndez Pelayo (UIMP) a Santander.

Pregunta. Com afecten els canvis socials a l'educació?

Resposta. Ara s'exigeixen més coses de l'escola. Més formació i que s'encarregui de la personalitat dels alumnes. Per altra banda, l'escola és conservadora: va a contrapeu dels canvis socials, tecnològics i culturals. El món de l'educació es troba entre dues forces que xoquen: una conservadora i una altra renovadora.

P. I els canvis familiars?

R. La societat ha fet un gir radical, pendular, d'un esquema de relació patriarcal autoritari a un altre excessivament centrat en el nen, sense repressió. La família s'ha fet més

permissiva. Ha perdut elements de contenció que han d'estar en la vida dels nens. El nen s'ha convertit en un dèspota en la seva relació familiar i el seu comportament s'estén a l'escola i afecta els professionals amb els que es relaciona. Freud ja va dir que si al nen no se'l canalitza bé, podria convertir-se en una espècie de pervers polimorf. Això porta al despotisme dels nens.

P. Quin és el paper dels professors en aquesta situació?

R. La família era la garantia de la socialització primària, els vincles afectius, el comportament amb un mateix i amb els altres. Ara cada vegada és més freqüent que els nens hagin de ser acollits en institucions d'educació infantil, i no totes són excel·lents. L'escola ha d'encarregar-se d'una part de la seva socialització primària. El professorat, que es dedicava a una assignatura determinada, s'ha vist sorprès.

P. I la família?

R. Moltes famílies dediquen més temps al desenvolupament personal i professional que a l'educació dels fills. Sorgeix un problema de deixadesa familiar cap als fills que a l'escola no li va bé.

P. Quin paper juga la incorporació d'immigrants?

R. Se'ns planteja: ¿quins són els coneixements que han de tenir els professors i quines habilitats i compromisos han d'assumir? En poc temps s'han multiplicat els immigrants a les aules. Hi ha centres públics on els espanyols són minoria. És un fenomen inquietant perquè té a veure amb la creació de guettos. La qüestió és com el sistema se'n farà càrrec.

(...) **P.** Els professors han de se també psicòlegs...

R. Professors, educadors, psicòlegs, sociòlegs i assistents socials. Ha d'existir una formació docent polièdrica amb diferents facetes professionals.

P. Què cal fer amb els alumnes difícils?

R. Els nens no poden deixar a la porta de l'escola les seves experiències de convivència, alguns vénen de barris complicats. S'han d'establir noves aliances professionals que ajudin a establir un vincle entre l'escola i el seu entorn.

J. Sérvulo González. El PAÍS, 26 d'agost de 2005. Traducció de CinEscola.info

EL MAQUINISME

El maquinisme, les cadenes de muntatge, la dinàmica industrial apareix en diverses ocasions al llarg de la pel·lícula: al principi quan les màquines van fent tot el procés de producció de la xocolata; la cadena de muntatge de la fàbrica de dentífrics on treballa el pare d'en Charlie; obrers que es queden a l'atur com és el cas de l'avi Joe; la immensa nau industrial on treballen moltes treballadores propietat de Mr. Salt, pare de la Veruga; el barri industrial al costat de la fàbrica propi de les ciutats industrials europees i nord-

americanes del segle XIX i part del XX. Sens dubte, Tim Burton, com en el seu dia va fer Charles Chaplin a *Temps Moderns* (1936), critica el maquinisme, les cadenes de muntatge i la deshumanització del treball.

Certament, al final del segle XIX i principis del XX l'organització de la producció en els països occidentals s'orientà cap a la fabricació en sèrie, com la millor manera d'augmentar la productivitat, disminuir el temps que s'invertia i reduir costos de fabricació. Aquests mètodes de treball (que a finals del segle XX es van estendre als països en vies de desenvolupament), són coneguts com a taylorisme i es basen en la cadena de producció. En aquesta cadena, cada obrer fa una part molt concreta del procés productiu, i així s'eliminen els moviments inútils i es rendibilitza al màxim la mà d'obra.

Cap al 1903 F.W. Taylor va proposar un nou sistema d'organització el treball i de la producció. Es basava en la cadena de producció, en la qual cada obrer té cura d'unes tasques molt concretes i pretén eliminar tots els moviments inútils per tal de rendibilitzar al màxim la mà d'obra. El resultat de la cadena és una producció estandaritzada i massiva amb uns costos de fabricació força reduïts, però també comporta la deshumanització del treball i l'augment de la monotonia, perquè exigeix de l'obrer la repetició mecànica de les mateixes tasques.

La producció en sèrie va néixer als Estats Units i la fàbrica d'automòbils Ford va ser una de les primeres a implantar una cadena de producció d'automòbils. El resultat fou una producció estandaritzada i massiva amb uns costos de producció reduïts, la qual cosa va permetre estendre el consum a sectors més amplis de població.

ACTIVITATS

- 1.- Feu un visionat del film *Temps Moderns* (1936) de Charles Chaplin.
- 2.- Investigueu qui era Taylor i expliqueu en què consistia el taylorisme. Valoreu els seus avantatges i inconvenients.
- 3.- Investigueu sobre la introducció del taylorisme a Catalunya. Quan i on es produeix?

ROALD DAHL

Roald Dahl va néixer l'any 1916 a Llandarf al País de Gal·les. (...) La primera escola (on va anar) va ser la del seu poble. S'hi va estar fins als nou anys, quan el van enviar a un internat anglès, St. Peter's School. A cap d'aquestes escoles no s'ho va passar gaire bé, perquè els directors castigaven els nens amb cops de vara.

Quan va fer tretze anys, Dahl va entrar a la Repton Public School. Allà no els pegava només el director; també ho feien els nois dels cursos més avançats. Però l'escola tenia una cosa bona: estava a prop de Cadbury's, una de les fàbriques de xocolata més famoses d'Anglaterra. Des de la fàbrica, sovint enviaven als nens caixes amb xocolates de nova creació perquè les tastessin i valoressin. A Roald li agradava imaginar-se la fàbrica plena d'inventors, treballant per trobar llaminadures meravelloses... Probablement va recordar tot això quan, molts anys després, se li va acudir l'argument de *Charlie i la fàbrica de xocolata*.

Quan va acabar l'escola, Dahl va decidir buscar feina en una empresa que l'enviés a indrets llunyans com Àfrica o al Xina. En aquell temps, era l'única manera de viatjar pel món. I va tenir la sort d'entrar en una companyia que el va enviar a Tanganika, a l'Àfrica Oriental.

(...) La carrera de Roald Dahl com a autor de llibres infantils va començar anys més tard, quan va haver d'inventar històries per a explicar a les seves filles a l'hora d'anar a dormir. Així va néixer el seu primer llibre, *James i el préssec gegant*. Després va arribar *Charlie i la fàbrica de xocolata*, i ja no va parar d'escriure contes i novel·les per a nens: *Danny, el campió del món*, *El Gran Amic Gegant*, *Agu Trot...*

Molts dels seus llibres han acabat convertits en pel·lícules. Potser recordeu *James i el préssec gegant* (de dibuixos animats) o *Matilda*. De *Charlie i la fàbrica de xocolata* se n'han fet unes quantes. La darrera (ha estat) dirigida per Tim Burton i amb Johnny Deep en el paper de Willy Wonka.

Si voleu conèixer millor Roald Dahl podeu visitar el seu web oficial: www.roalddahl.com (en anglès). També podeu llegir les seves autobiografies *El nen* (sobre la seva infància) i *Sol pel món* (sobre la seva estada a l'Àfrica i la guerra). Si voleu més informació sobre la pel·lícula *Charlie i la fàbrica de xocolata*, entreu a www.chocolatefactorymovie.com (en anglès).

Fragments de: Chus Díaz. "Roald Dahl. L'aventurer que es va fer escriptor." Cavall Fort. Juliol 2005

CHARLIE I LA FÀBRICA DE XOCOLATA, LA NOVEL·LA DE ROALD DAHL

Roald Dahl (1916-1990) va néixer a Gal·les de pares noruecs. Va passar la infantesa a Anglaterra i va estudiar a Repton. Als divuit anys va viatjar a l'Àfrica per treballar per a la Companyia *Shell Oil*, i quan va esclatar la Segona Guerra Mundial es va allistar a la *Royal Air Force* i va esdevenir pilot de guerra.

A hores d'ara, ja és un clàssic de la literatura infantil i juvenil. Cada any es venen més d'un milió d'exemplars dels seus llibres per a nens i nenes, set dels quals han estat adaptats cinematogràficament: *Charlie i la fàbrica de xocolata*; *Danny, el campió del món*; *Les Bruixes*; *Matilda*; *En James i el préssec gegant...*

Els protagonistes dels seus relats més famosos sempre són nens. Amb freqüència es tracta de nens i nenes orfes i maltractats per adults, especialment per les dones. Això va fer que en més d'una ocasió titllessin Dahl de misogin. En canvi, si analitzem el total de la seva obra, ens adonem que l'autor no tenia res contra les dones. Si l'escriptor castiga terriblement alguns personatges femenins (altres vegades els dota de gran tendresa, intel·ligència...), no és per la naturalesa del seu sexe, sinó per la seva condició humana i d'adult. A més, per a Dahl un personatge no podia ser només dolent, havia de ser molt i molt dolent.

En Roald Dahl va morir el 23 de novembre de 1990. La seva dona Felicity –una dels productors executius del film de Tim Burton *Charlie i la fàbrica de xocolata*- va crear la *Roald Dahl Foundation*, que es dedica a ajudar afectats de leucèmia i malalties neurològiques.

Llegim, a continuació, tres fragments de la narració de Roald Dahl:

EL MIRACLE

Charlie va entrar a la botiga i va posar la humida moneda de cinquanta cèntims sobre el taulell.

- Una Delícia ambrosíaca de caramel cremós de malví – va dir, recordant com li havia agradat la del seu aniversari.

L'home de darrera el taulell semblava fort i ben alimentat. Tenia els llavis gruixuts i les galtes grasses i un coll molt gros. El greix que li envoltava el coll sobresortia per dalt de la camisa com un pneumàtic. Es va girar i va estirar la mà per agafar la xocolatina, aleshores es va tornar a girar i la va lliurar a Charlie. Charlie la va engrapar i va esquinçar amb rapidesa el paper i en va fer una mossegada molt grossa. Després una altra... i una altra... i oh, la joia de poder posar-se a la boca trossos d'una cosa dolça i sòlida! La inefable joia de poder omplir-se la boca d'exquisit menjar consistent!

- Semblava que la necessitaves, vailet – va dir gentilment el botiguer.

Charlie va assentir, amb la boca inflada de xocolata.

El botiguer va posar el canvi de Charlie al taulell.

- Pren-t'ho amb calma –va dir-. T'agafarà mal de ventre, si te l'empasses d'aquesta manera sense mastegar.

Charlie va continuar engolint la xocolata. No podia pas aturar-se. I en menys de mig minut tot havia desaparegut cap avall de la seva gola. Li faltava l'aire, però se sentia meravellosament i extraordinàriament feliç. Va allargar la mà per agafar el canvi. Però aleshores es va aturar. Els ulls li arribaven just al nivell del taulell. Contemplaven les quatre monedes de plata que hi havia. Les monedes eren totes de cinc cèntims. En total n'hi havia nou. Ben segur que no hi faria res si en despenia encara una altra.

- Crec –va dir dolçament -, crec... que m'enduré una altra d'aquestes xocolatines. Com la d'abans, si us plau.

- I per què no? –va dir el gras botiguer, girant-se un altre cop cap endarrera i agafant una altra Delícia ambrosíaca de caramel cremós de malví del prestatge. La va posar sobre el taulell.

En Charlie la va agafar i va esquinçar el paper... i de sobte... de sota de l'embolcall... va aparèixer un llampec brillant d'or.

El cor de Charlie es va aturar.

- És una Papereta Daurada! – va xisclar el botiguer, aixecant un peu enlaire. Tens una Papereta Daurada! Has trobat la darrera Papereta Daurada! Ei, ho hauríeu cregut mai? Veniu, mireu-la, tots! La criatura ha trobat la darrera Papereta Daurada! Heus-la aquí! La té aquí mateixa a les mans!

Semblava que al botiguer li anés a agafar un cobriment de cor.

- I a més, a la meva botiga! – va brama – L'ha trobada aquí a la meva pròpia botigueta! Que algú cridi els diaris, de pressa, i que els ho faci saber! Vés amb compte ara, menut! No l'estripis quan la desemboliquis! (...)

Al cap d'uns segons hi havia un grup d'unes vint persones que s'apinyaven al voltant de Charlie, i moltes altres s'obrien camí a empenyes des del carrer. Tothom volia donar un cop d'ull a la Papereta Daurada i a l'afortunat (...)

- Com s'ho ha fet per trobar-la?, m'agradaria de saber-ho – va cridar enfurismat un noi gran (...)

En aquest moment es va adonar que algú tenia la mà recolzada amb suavitat sobre la seva espatlla, i quan va alçar la vista va veure un home alt dret al seu costat.

- Escolta –va murmurar l'home-, te la compro. Et donaré cinquanta lliures. Què et sembla, eh? I també et regalaré una bicicleta per estrenar. Fet?

- Està boig? –va cridar una dona que s'estava també molt a prop seu– Què dius ara, jo li donaria dues-centes lliures per aquesta papereta! Es voldria vendre aquesta papereta per dues-centes lliures, jove?

- Ja n'hi ha prou d'aquest color! –va cridar el gras botiguer, obrint-se pas entre la gentada i agafant Charlie amb fermesa pel braç-. Deixeu estar el nen tranquil, entesos? Deixeu passar! Deixeu-lo sortir! – I a Charlie, mentre el menava cap a la porta, li va xiuxiuejar.- No deixis que ningú te l'agafi! Porta-la directament a casa, de pressa, abans que no la perdís! Corre tot el camí, i no paris fins que hi arribis, entesos?

EL SENYOR WILLY WONKA

El senyor Wonka s'estava dret just al cantó de dintre dels reixats de la fàbrica.

I quin homenet més extraordinari que era!

Al cap portava un barret de copa negre.

Portava un frac fet d'un vellut color de pruna preciós.

Portava uns pantalons verd botella.

Els guants eren gris perla.

I en una mà portava un bastó de passeig molt fi amb el puny d'or.

Li cobria la barbata una petita barba negra punxeguda, molt polida, una barba de boc. I els ulls, els ulls eren meravellosament brillants. Semblava que centellejessin i espurnegessin constantment. Tota la cara, de fet, radiava d'alegria i de rialles.

I oh, quina pinta de llest que tenia! Que espavilat i agut i ple de vida! No parava de fer petits moviments secs amb el cap, decantant-lo d'ací d'allà, i copsant-ho tot amb aquells brillants ulls que centellejaven. Per la rapidesa dels moviments semblava un esquirol, semblava un vell esquirol del parc, veloç i espavilat.

De sobte, va fer una mena de dansa a saltirons per sobre de la neu i va obrir molt els braços; va somriure als cinc nens que s'apinyaven contra els reixats, i va dir en veu alta:

- Benvinguts petits amics meus! Benvinguts a la meva fàbrica!

Tenia una veu aguda i aflautada.

ELS ALTRES NENS TORNEN A CASA

- Hem de baixar i donar un cop d'ull als nostres petits amics abans que cap altra cosa – va dir el senyor Wonka. Va prémer un altre botó i l'ascensor va anar cap avall i molt aviat planava just a dalt dels reixats d'entrada de la fàbrica.

Quan va mirar cap a baix, Charlie va veure els nens i els seus pares drets formant un petit grup al cantó de dintre dels reixats.

- Només en veig tres – va dir -, qui falta?
- Suposo que deu ser Mike Teavee – va dir el senyor Wonka -, però aviat arribarà. Veieu els camions? – El senyor Wonka va assenyalar una filera de camions gegantins coberts aparcats en fila allà a la vora.
- Si – va dir Charlie -, per a què són?
- No recordes què posava a les Paperetes Daurades? Cada nen tornarà a casa amb un assortiment de lllaminadures per a tota la vida. N'hi ha un carregament per a cadascú, ple fins a vessar. Ah, ah! – va continuar el senyor Wonka -, aquí arriba l'amic Augustus Gloop! El veieu ? Es fica ara al primer camió amb la seva mare i el seu pare!
- Voleu dir que està bé *de debò*? – va preguntar Charlie, astorat -. Fins i tot després d'haver pujat per aquest tub horrible?
- Està molt, però que molt bé – va dir el senyor Wonka.
- Està canviat! – va dir el iai Joe, guaitant a través del vidre de l'ascensor -. Abans era gras! Ara és prim com una canya.
- És clar que ha canviat – va dir rient el senyor Wonka -. Al tub s'ha fet més estret. No ho recordeu? I mireu! Allí hi ha la senyoreta Violet Beauregarde, la gran mastegadora de xiclet! Sembla que a la fi li han pogut espremer el suc. Em posa molt content. I quina cara de salut que fa! Molt millor que abans!
- Però té la cara de color porpra – va exclamar el iai Joe.
- Si, és clar – va dir el senyor Wonka -. Contra això no hi podem pas fer res.
- Renoi! – va exclamar Charlie -. Mireu la pobra Veruca Salt i el senyor Salt i la senyora Salt! Estan *coberts* d'escombraries de dalt a baix.
- I ara bé Mike Teavee! – va dir el iai Joe -.Déu dels cels! Què li han fet? Pel cap baix fa dotze centímetres més que abans i està prim com un fideu.
- L'han estirat massa a la màquina d'estirar xiclet – va dir el senyor Wonka -. Quin poc compte.
- Però que espantós, per a ell! – va exclamar Charlie.
- Ximpleries – va dir el senyor Wonka -, ha tingut molta sort. Tots els equips de bàsquet del país intentaràn de contractar-lo. I ara – va afegir – ja és hora que deixem estar aquests quatre nens mesells. T'haig de parlar d'una cosa molt important, estimat Charlie – el senyor Wonka va prémer un altre botó i l'ascensor va anar en direcció ascendent, cap al cel.

Roald Dahl. Charlie i la fàbrica de xocolata.
El Petit Esparver. Edicions de la Magrana.
Barcelona, 1995.

ACTIVITATS

1.- Després de llegir aquests tres fragments de la novel·la de Roald Dahl, cerqueu les diferències entre el text i el film en les tres escenes corresponents. Quines diferències observeu en el tractament d'en Willy Wonka? Per què creieu que en Tim Burton, el director del film, va canviar alguns aspectes d'aquest personatge?

2.- El guió d'un film té dos aspectes, el literari i el tècnic. El guió literari és la narració argumental del film que conté els personatges, els decorats, l'ambientació, el vestuari, els diàlegs o la veu en *off*. El guió tècnic especifica allò que s'ha de veure i escoltar durant la projecció del film: aspectes de la il·luminació, posició de la càmera en cada moment, moviments dels intèrprets a l'escenari artificial o en els exteriors, detalls de l'ambient, de la decoració, del so, del soroll i efectes que s'han d'incorporar, els diàlegs... El guió tècnic es presenta en dues columnes: la de l'esquerra és per a la imatge i la de la dreta per al so.

Hi ha cineastes que, abans d'emprendre un rodatge, elaboren un *storyboard*, és a dir, un dibuix, pla a pla, de la composició. La preparació de l'*storyboard* abans de rodar, facilita la discussió comunitària de l'equip de realització.

Escolliu un dels tres fragments de la novel·la *Charlie i la fàbrica de xocolata* que heu pogut llegir i a partir del relat literari elaboreu un guió tècnic o, si ho preferiu, l'*storyboard*.

